

KURJER POZNAŃSKI

wychodzi dwa razy dziennie

w wydaniu porannem i wydaniu wieczornem, — w niedziele i święta tylko wydanie poranne, — natomiast w dni poświęczone tylko wydanie wieczorne

Odpowiedzialni kierownicy działów: kultury i sztuki Witold Noskowski, gospodarczego i giełdowego dr. Marjan Chelminowski, za wszelkie inne działy odpowiada Edmund Rakowski, za ogłoszenia i reklamy Antoni Leśniewicz, wszyscy w Poznaniu

Dyrektor wydawnictwa: Roman Leitgeber

Wydawnictwo Sp. Akc. Drukarnia Polska
w Poznaniu, św. Marcin 70

Redaktor: Bohdan Jarochowski

Nr. 315

Poznań, wtorek dnia 14 lipca 1931

Rok XXVI

Urlopy wiceministrów

Warszawa, 14. 7. (Tel. wł.) — W poniedziałek rozpoczęli urlop wicemin. Koc i Stamirowski. (w)

Z giełdy warszawskiej

Warszawa, 14. 7. (Tel. wł.) Mimo wiadomości o zamknięciu giełdy berlińskiej, na giełdzie warszawskiej poniedziałek minął spokojnie przy małych obrotach.

Wyplaty telegraficzne na Nowy Jork były notowane po 8,92. Nastąpiła lekka zwyżka kursu dolara gotówkowego. Oficjalnie notowano 9,02, nieoficjalnie 9,05. Banki i kulisa giełdy były spokojne. (w)

Sprawa nominacji wojewody lwowskiego

Warszawa, 14. 7. (Tel. wł.) Rozmowy na temat obsadzenia województwa lwowskiego prowadzone są w dalszym ciągu. Nominacja wojewody ma nastąpić w bieżącym tygodniu.

Wśród domniemyanych kandydatów znajdują się nazwiska Józewskiego, Hołównki, Miedzińskiego, Koca, Matuszewskiego i Schaetzla.

Zdaje się, że wojewodą zostanie Schaetzl. (w)

Echa

uroczystości poznańskich

Nowy Jork, 13. 7. (PAT.) — Prasa amerykańska obszernie informowała swych czytelników o uroczystościach odsłonięcia pomnika Wilsona w Poznaniu.

Liczba mieszkańców m. Gdyni

Gdynia, 14. 7. (Tel. wł.) Według statystyki liczba mieszkańców miasta Gdyni przekroczyła 50 tys. i w dniu 1 lipca rb. wynosiła 50 126 mieszkańców stałych.

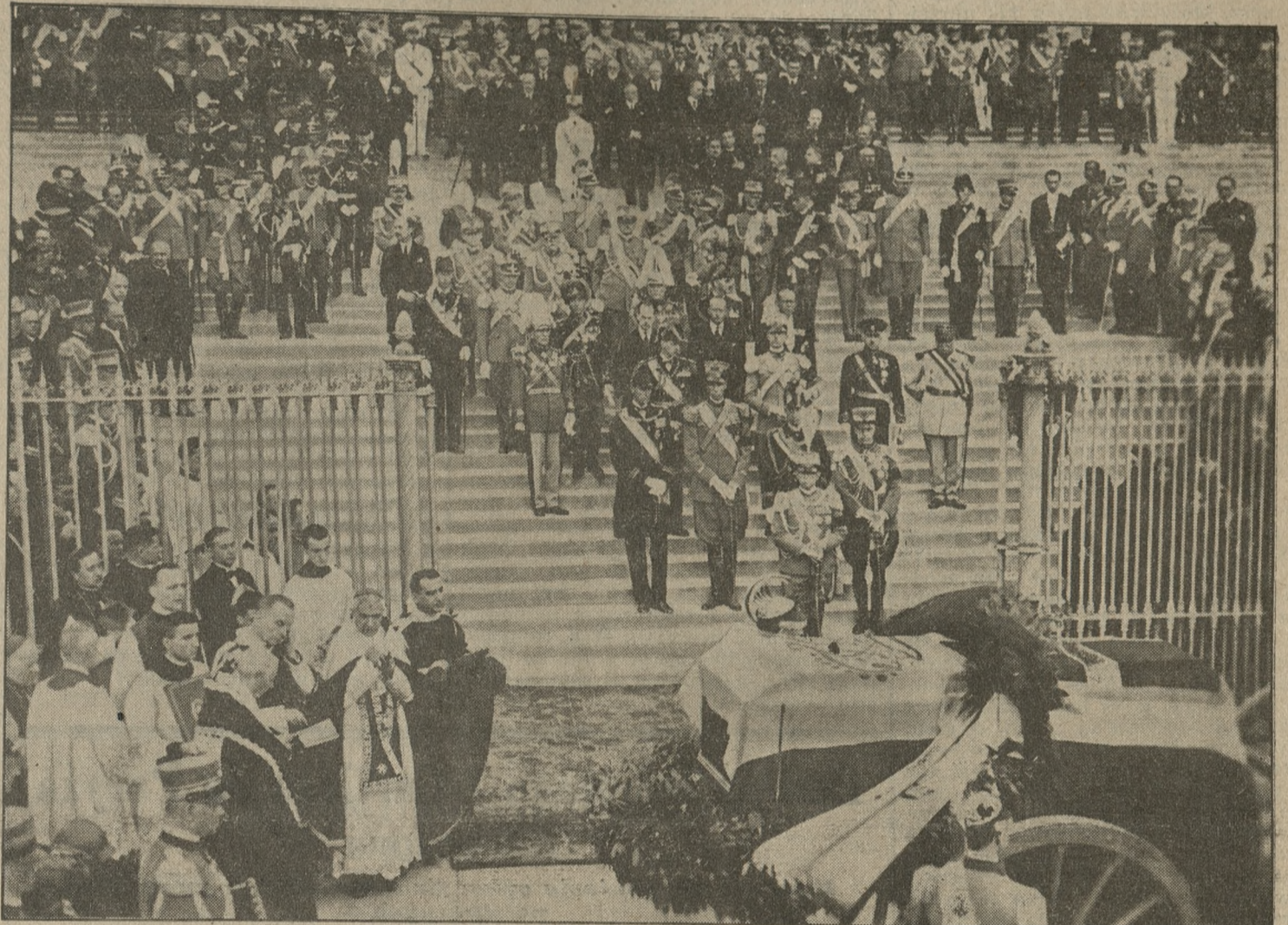
Cyfr powyższych nie można jednak uważać za miarodajne, gdyż wiele osób, opuszczających Gdynię, nie wymeldowuje się. Na podstawie spisów kościelnych i statystyki prywatnej liczbę mieszkańców miasta Gdyni oblicza się na 30 do 35 tys. Jest to bardzo wiele, gdyż przed laty (spis ludności z 1921 r.) liczba mieszkańców Gdyni wynosiła 2 560 osób. S. B.

Ruch w porcie gdyńskim

Gdynia, 13. 7. (Tel. wł.) Statki „Żegluga Polska” otrzymały ostatnio zamówienie na przewóz 13 000 tonn kałuskiej soli potasowych do portów Belgii i Holandji. Równocześnie zabiega się o zamówienie na przewóz 27 000 tonn szyn stalowych, które koleje holenderskie zakupiły w hutach polskich. Istnieją wszelkie dane, że szyny dla Holandji będą skierowane przez Gdynię. Koleje holenderskie żądają dowozu do portów Rotterdam, Amsterdam i Dordrecht w partjach po 3 000 tonn miesięcznie.

Gdynia, 13. 7. (Tel. wł.) Wobec wszczęcia w poważnych rozmiarach eksportu drzewa polskiego przez port w Gdyni, Pomorska Izba Handlowo-Przemysłowa mianowała i zaprzysięgła specjalnego rzeczoznawcę drzewnego w osobie p. St. M. Sawickiego.

Polscy esportery drzewa winni jak najszybciej mierze korzystać z portu gdyńskiego, chociażby dlatego, że wywóz przez Gdynię kalkuluje się taniej od wywozu przez Gdańsk. — Istnienie szeregu regularnych połączeń z zagranicznymi portami gwarantuje terminowość dostaw.

Pogrzeb ks. Aosty. — W Turynie odbył się w tych dniach w obecności króla pogrzeb ks. Aosty, dowódcy 3-ciej armji włoskiej w czasie wielkiej wojny. Na pierwszym planie lafeta z trumną, pokrytą flagą włoską; na trumnie hełm zmarłego. Na schodach stoi król włoski z synami, attaches wojskowi państw zagranicznych oraz przedstawiciele włoskiej armji i floty.

Przebieg ostatnich 38 godzin w Berlinie

Hindenburg przeciwko przyjęciu francuskich postulatów politycznych — Rozmowa ambasadora niemieckiego w Paryżu z premierem Lavalem dała podobno wynik negatywny

Berlin, 13. 7. (PAT.) „12 Uhr Blatt” w następujący sposób charakteryzuje rozwój sytuacji i przebieg ostatnich 38 godzin w Berlinie:

W chwili, gdy dr. Luther udawał się pospiesznie do Londynu i Paryża, pewnym było, że Darmstädter und National Bank (Danatbank) grozi zawieszenie wyplat. Bank ten musiał wypłacić do dn. 30 czerwca r. b. 950 milj. mk. Z tego 650 milj. mk. do 1 maja r. b., a w samym miesiącu czerwcu r. b. 300 milj. mk. Stan ten traktowany był jednak poufnie. Dobrowolna rzekomo akcja poręczycielska przedsiębiorstw niemieckich, wprowadzona w życie drogą dekretu, pozostała bez wpływu na dostarczenie Niemcom koniecznych kredytów. Również rokowania Luthera były bezskuteczne. Przywiózł on ze swej podróży warunki dyplomatyczne, wyrażone nietylko przez Francję, lecz poparte przez Anglię, a nawet Amerykę. Ewentualny kredyt krótkoterminowy okazał się niemożliwy bez wyrażenia zgody rządu niemieckiego na ustępstwa. Rząd niemiecki zgodził się przeto w sobotę zwrócić się z apelem do mocarstw za pośrednictwem ich przedstawicieli dyplomatycznych w Berlinie. Równocześnie rząd dał się wprowadzić w błąd przez informacje Assotiation Press, liczeniem na nową akcję amerykańską. Rezultatem wyczekiwań było to, że spodziewana akcja amerykańska nie nastąpiła.

Zdaniem dziennika, wpływy Hoovera nie wystarczyły, aby przekonać banki amerykańskie o konieczności natychmiastowej akcji kredytowej. Obok zasadniczego sprzeciwu Morgana, na

opinię banków miał wpłynąć b. agent reparacyjny Gilbert, oświadczając, że Niemcy muszą przedewszystkiem wykonać się aktami samopomocy.

Wobec tego interwencja na rzecz Darmstädter National Bk. musiała dojść do skutku o własnych siłach Niemiec. Rząd niemiecki miał na myśli dawne poręczenie wszystkich niemieckich banków prywatnych i w tym celu konferował z przedstawicielami tych banków. Było to w niedzielę o godz. 6 wieczorem. O godz. 10 wieczorem uchylił się od tej wspólnej akcji Deutsche Bank und Disconto Gesellschaft. Rząd musiał więc sam zdecydować się na objęcie gwarancji na rzecz Darmstädter und National Bk. (Danatbank). Gabinet obradował do godz. 3 w nocy, przyczem zachodziły trudności natury technicznej. Równocześnie dojrzała decyzja w sprawie ograniczenia obrotu dewizowego i w sprawie dekretów, dotyczących ucieczki kapitałów z Niemiec. Ze względu, że decyzje te nie mogły zapaść jeszcze w nocy, rząd wpłynął na to, że giełda będzie w poniedziałek i wtorek nieczynna.

W sprawie dalszych konieczności kredytu, rząd stanął wobec postulatów politycznych. Prezydent Hindenburg miał się wyrazić, iż przyjęcie tych postulatów nie jest możliwe. Chwilami zdawało się, iż zajdzie konieczność dymisji rządu. Sytuacja komplikował fakt, iż ambasador niemiecki w Paryżu dopiero w niedzielę wieczorem mógł porozumieć się z premierem Lavalem. Przypuszczają ogólnie, że rozmowa ta miała na celu przygotowanie wizyty ministrów (Ciąg dalszy na stronie 3-ciej)

Wśród Pomaków

(Korespondencja własna).

Xanthie, w lipcu

W Xanthie wsiadliśmy do roztrzaskanego Forda. Czterech mężczyzn i jedna pani. Szósty był szofer, którego pouczaliśmy — jedź wolno, w drodze nie rozmawiaj, nie zbliżaj maszyny do przepaści, trzymaj się przepisowej strony itd. Słowem, powiedzieliśmy mu wszystko, na co należy zwrócić uwagę, udając się w podróż w stronę gór Rodope.

Wiemy dobrze, że droga jest karkołomna i przy najmniejszej nieuwadze mogłaby się mniej przyjemnie skończyć, ale, mimo wszystko, chcemy się dostać do wsi Pomaków, którzy znoszą ze swych gór w doliny jedynie tytoń. Musimy więc powierzyć nasze bezpieczeństwo a może i życie — szoferowi.

Ruszyliśmy. Wszystko dzieje się wprost przeciwnie, aniżeli nakazaliśmy. Auto pędzi jak szalone, nad samą przepaścią, po nieprzepisowej stronie drogi. Pędem mijamy kamieniste drogi, wyschnięte koryta rzeczne, balansujemy nad urwiskami, spoglądamy w doliny z przerażającej wprost wysokości.

W dole huczy i szumi spieniony nurt rzeki, która z wielką szybkością spieszy w stronę morza. Mijamy kilka rozkładających się trupów oślich, strumyki górskie i znowu większą piniącą się rzekę. Woda ochlapuje nas od stóp do głów, ale na takie drobnostki nie zwraca się tu najmniejszej uwagi. Potem znowu w górę przez pola, rumowiska i bezdroża, aż wreszcie docieramy do zacisznej między skalami położonej zielonej kotliny, w której rozłożyła się wieś Jeraka, cel naszej podróży. Stajemy w siedzibie Pomaków.

Oryginalni ludzie ci Pomacy. Z pochodzenia Bułgarzy, z religji prawowierni Mahometanie, surowo przestrze-

